



EGE EKONOMİK FORUMU YEŞİL DÜNYANIN ANAHTARI: YEŞİL ENERJİ

Sayın Karaveli,
Sayın Baylan,
“Yeşil Dünyanın Anahtarı: Yeşil Enerji” başlıklı oturumun değerli konuşmacıları,
Sayın Biresselioğlu,
Sayın Mucuk,
Sayın İcheva,
Sayın Vatansever,
Değerli Moderatörümüz Sayın Çele,
Salonda bulunan ve online izleyen değerli katılımcılar,

“Küresel Gelişmeler Işığında Bölgesel Vizyon” sağlanmasını amaçlayan Ege Ekonomik Forumunun, “Geleceğin Sinyalleri” temalı 6. buluşmasında bir araya gelmekten memnuniyet duyuyorum.

Dünyamızı tehdit eden iklim değişikliği, yakın coğrafyamızdaki enerji krizi, giderek yükselen enerji fiyatları karşısında, yeşil enerji konusu giderek ön plana çıkıyor.

ESİAD’ın, yeşil dönüşüme ve yenilenebilir enerjiye verdiği önem ve çalışmaların bir yansıması olarak, bu oturumun sponsorluğunu üstlendiğimiz için de mutluyuz.





Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılına girmeye hazırlanırken, daha güçlü bir Türkiye için, enerjide dışa bağımlılığın azaltılmasını temel mesele olarak görüyoruz.

Stratejik nitelikteki enerji konusu, bugün küresel düzeyde ciddi sorun haline geldi. Enerji hem ülke ekonomilerinin temel girdisi, hem de ülkelerin siyasi güçlerini yönlendiren meta. Rusya-Ukrayna savaşıyla açıkça görüldüğü üzere, enerji arz güvenliğinin sağlanması kritik önemde.

Dünya nüfusunun ve kentleşmenin hızla artması, sanayinin ve ulaşım ağlarının giderek gelişmesi, enerji üretimi ve tüketimi arasındaki açığın büyümesine neden oluyor. Buna karşılık dünyada fosil enerji kaynakları tükeniyor.

Diğer yandan iklim değişikliği tehdidi karşısında tüm dünyada sera gazı emisyonlarının azaltılması gerekiyor.

Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı (IRENA), Mısır'daki COP27 Zirvesinde sunduğu raporla bazı gerçekleri ortaya koydu:

Mevcut gidişat sürdürülürse, yüzyılın sonuna kadar gezegenimiz 2,4 santigrat dereceye kadar ısınacak. Bu, büyük bir felaket anlamına geliyor. Zira, küresel iklim hedefine göre, bu artışın 1,5 santigrat dereceyle sınırlanması gerekiyor.





Sera gazı emisyonlarının neredeyse %75'inin enerji üretiminden kaynaklandığı dikkate alındığında, yenilenebilir enerji kaynaklarının önemi daha net anlaşılıyor.

IRENA raporuna göre, tüm dünyada yenilenebilir enerjide çok büyük miktarlarda kullanılmayan kapasite mevcut. Küresel düzeyde önümüzdeki 10 yılda alınacak önlemler doğrudan geleceğimizi etkileyecek.

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Panelindeki “insanlık için kırmızı alarm” ifadesinin ne kadar doğru olduğu ortada.

Bu gerçekler karşısında, yeni enerji kaynaklarına yönelmemiz kaçınılmaz.

Değerli Katılımcılar,

Bildiğiniz üzere, AB, 2050 karbon nötr ilk kıta olma hedefini ortaya koyarak önemli bir adım attı.

AB ülkeleri, Avrupa Yeşil Mutabakatı uyarınca, 2030 itibarıyla;

- Enerji tüketiminde yenilenebilir enerji kaynaklarının payının asgari %27'ye çıkarılması
- ve
- Baz senaryoda %27 enerji tasarrufu sağlanması konusunda uzlaştı.





Ayrıca BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları çerçevesinde, 2030'a kadar, yenilenebilir enerjinin önemli ölçüde artırılması ve enerji verimliliğinin iyileşme hızının iki katına çıkarılması öngörülüyor.

Bu bağlamda, başta rüzgar, güneş, hidrolik, jeotermal, biyokütle olmak üzere yenilenebilir enerji kaynaklarının önemi ortaya çıkıyor. Enerji verimliliği konusu ise sera gazı salımlarının azaltılması bakımından kilit rol oynuyor.

Ülkemizdeki duruma baktığımızda, Türkiye, enerji ihtiyacının dörtte üçünü ithalat yoluyla karşılıyor. İthal edilen enerjinin neredeyse tamamı birincil enerji kaynağı olan petrol, doğal gaz ve kömür.

Türkiye, OECD ülkeleri arasında enerji talebi en hızlı artan, enerji piyasası en hızlı büyüyen ülkeler arasında yer alıyor. Türkiye'nin demografik, ekonomik ve sosyal dinamikleri, enerji talebindeki artışın süreceğini gösteriyor.

Bildiğimiz üzere, enerji ithalatı cari açığımızda önemli yer tutuyor. Türkiye'nin sürdürülebilir, güvenli ve hesaplı enerjiye ulaşabilmesinde, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği anahtar unsurlar.

Türkiye'nin Yenilenebilir Enerji Eylem Planı'na göre, 2023 yılında, 2016'ya göre, ülkemizdeki santrallerin kurulu gücünün %77 oranında, üretilen elektriğin ise %83 oranında artması öngörülüyor.





2021 yıl sonu itibariyle Türkiye'nin elektrikte toplam kurulu gücünün %53,72'sini yenilenebilir enerji kaynakları oluşturuyor. Bunun yaklaşık yüzde 18,5'lik kısmı güneş ve rüzgar enerjisinden sağlanıyor.

IRENA 2022 İstatistikleri Raporuna göre, 2021 yılında dünyanın toplam yenilenebilir enerji kapasitesi 3,1 milyon MW.

- Çin 1 milyon MW ile %33,3'ünü,
- Avrupa Birliği 512 bin MW ile %16,7'sini,
- ABD 325 bin MW ile %10,6'sını,
- Türkiye ise 53 bin MW ile %1,7'sini oluşturuyor.

Avrupa Birliği ile karşılaştığımızda Türkiye'nin toplam yenilenebilir enerji kapasitesi, 2012'den 2021'e 2,4 kat artarken, Avrupa Birliği'nde bu artış 1,6 kat.

Aynı dönemde Türkiye'nin kapasitesi:

- Rüzgar enerjisinde 4,7 kat artarak 10.607 MW'ye,
- Hidro-elektrikte 1,6 kat artarak 31.493 MW'ye,
- Güneş enerjisinde 652 kat artarak 7.817 MW'ye,
- Biyoenerjide 1,3 kat artarak 1.641 MW'ye,
- Jeotermal enerjide 10,4 kat artarak 1.676 MW'ye ulaştı.

Ülkemizin ve özellikle bölgemizin coğrafi ve ekolojik özellikleri düşünüldüğünde yenilenebilir enerjide bu oranların çok daha üzerine çıkabileceğimize inanıyorum.





Özellikle son dönemde bölgemizde rüzgar enerjisinde oluşan kümelenmenin bu anlamda önemli katkısı olacaktır.

Uluslararası Enerji Ajansı'nın 2027'ye Yönelik Öngörüler Raporu da bunu destekliyor.

Türkiye'de yenilenebilir enerjinin 5 yıl içinde yüzde 64 büyüyeceği öngörülüyor.

Bu büyümeyle, Türkiye'nin Avrupa'da dördüncü büyük piyasa olması bekleniyor.

Dünyada ise 2027 itibarıyla, Çin, ABD, Hindistan, Almanya, Brezilya, İspanya, Japonya, Avustralya ve Birleşik Krallık'ın ardından en yüksek yenilenebilir enerji kapasitesine sahip 10'uncu ülke olacağımız tahmin ediliyor.

Kıymetli katılımcılar,

Geleceğin dünyasını, tüketicilerin aynı zamanda üretici olduğu elektrik sistemleri oluşturacak. Enerjinin sermaye yoğun sektör olduğu gerçeğinden hareketle yeni teşvik ve destek mekanizmaları daha da önemli hale geldi. Mevzuatımızın bu ihtiyaçlara cevap verecek şekilde uyumlaştırılması önemli.

Bu alanda üretim teknolojilerinin geliştirilmesi ise bir diğer konu.





Enerji üretiminde kullanılan orta ve yüksek teknoloji içeren aksamdaki yerlilik oranı halihazırda düşük. Farklı enerji türlerinde, yenilikçi, inovatif üretim sistemlerine geçilmesi enerjide dışa bağımlılığımızın azalmasını sağlayacaktır.

Nitelikli eleman ihtiyacı ise enerji sektöründe ve özellikle yenilenebilir enerjide her kademedede giderek artıyor. Yeterli eğitime sahip, teknik donanımlı personelin yetiştirilmesi önceliklerimiz arasında yer almalıdır.

Bu düşüncelerle, ülkemizin geleceği için Ege Ekonomik Forum'unun itici güç oluşturmalarını ve ülkemizde "Yeşil Enerji" konusunda ufuk açıcı olmasını diliyorum.

Bu oturumda değerli konuşmacılarla bir araya gelmekten duyduğum memnuniyeti ifade ederek, katılımcılara en içten dileklerle sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

